

Dienst voor de
Intellectuele Eigendom
Jaarverslag 2021

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Ondernemingsnr.: 0314.595.348

○ 0800 120 33 (gratis nummer)

○ FODEconomie

○ @fodeconomie

○ [linkedin.com/company/fod-economie](https://www.linkedin.com/company/fod-economie) (tweetalige pagina)

○ [instagram.com/fodeconomie](https://www.instagram.com/fodeconomie)

○ [youtube.com/user/FODEconomie](https://www.youtube.com/user/FODEconomie)

○ economie.fgov.be

Verantwoordelijke uitgever:

Séverine Waterbley

Voorzitter van het Directiecomité

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Internetversie

Inhoud

Voorwoord.....	5
1. De Dienst voor de Intellectuele Eigendom in een oogopslag.....	6
Organigram van de DIE op 31 december 2021.....	7
2. De belangrijkste gebeurtenissen van 2021	8
2.1. Uitvindingsoctrooien en aanvullende beschermingscertificaten	8
2.1.1. Belgisch octrooi.....	8
2.1.2. Europese octrooien en internationale octrooiaanvragen (PCT).....	10
2.1.3. Aanvullende beschermingscertificaten (ABC).....	12
2.1.4. Instituut voor Octrooigemachtigden	13
2.1.5. Kwekerscertificaten	14
2.1.6. Elektronische online-indiening (eOLF)	15
2.1.7. Activiteiten van de sectie “Register”	16
2.1.8. Financiën van de DIE	17
2.2. Rechten op merken, tekeningen en modellen	20
2.2.1. Oorsprong van de aanvragen van Benelux-merken.....	20
2.2.2. Elektronische i-Depots per land van aanvraag.....	21
2.3. Auteursrecht en naburige rechten.....	21
2.3.1. Omzetting van de Europese richtlijnen	21
2.3.2. Wetgeving ter ondersteuning van auteurs en kunstenaars omwille van COVID-19.....	22
2.4. Onderwerpen die IE in het geheel betreffen	22
2.4.1. Intellectuele rechten van de medewerkers van de federale overheidsdiensten	22
2.4.2. Handhaving van intellectuele-eigendomsrechten: Interministeriële Commissie voor de strijd tegen namaak en piraterij	22
2.5. Acties rond communicatie en sensibilisering	23
2.5.1. Overlegvergadering met de octrooigemachtigden over de toepassing van het Belgische octrooirecht.....	23
2.5.2. Synergie met onze partners (gewesten, BOIP, EPO, EUIPO)	23
2.5.3. Sensibiliseringscampagne voor boekhouders en accountants	24
2.5.4. Website van de DIE	25
2.5.5. Octrooionderzoeken.....	26
2.5.6. Klantendiensten	27
2.5.7. Voor eensluidend verklaarde afschriften.....	28
2.5.8. Evenementen.....	29
3. Samenwerking met EPO en EUIPO	31
3.1. EPO	31
3.2. EUIPO	31
4. Hoe met ons communiceren	32
Lijst van afkortingen	33

Lijst van grafieken

Grafiek 1. Belgische octrooiaanvragen	8
Grafiek 2. Verleende Belgische octrooien	9
Grafiek 3. Belgische octrooien vs. octrooiaanvragen.....	9
Grafiek 4. Totaal van Europese octrooiaanvragen ingediend bij het EPO.....	10
Grafiek 5. Europese octrooiaanvragen met aanduiding van België, ingediend door Belgische aanvragers bij het EPO	11
Grafiek 6. Verleende Europese octrooien (al dan niet) met aanduiding van België	11
Grafiek 7. Herkomst houders Europese octrooien (BE en niet-BE).....	12
Grafiek 8. Aanvragen van een Belgisch aanvullend beschermingscertificaat (ABC)	12
Grafiek 9. Verleende Belgische aanvullende beschermingscertificaten (ABC)	13
Grafiek 10. Elektronische indiening (eOLF) vs. papieren aanvragen van Belgische octrooien	15
Grafiek 11. Elektronische indiening (eOLF) vs. papieren aanvragen van Belgische ABC's.....	15
Grafiek 12. Oorsprong van de aanvragen van Benelux-merken 2021	20
Grafiek 13. Elektronische i-Depots per land van aanvraag 2021	21
Grafiek 14. Website FOD Economie - bezoekersaantallen per IE-thema in 2021	25
Grafiek 15. Zoekopdrachten in Epoque (2021) volgens type	27
Grafiek 16. Deelnemers aan zitdagen van de DIE	30

Lijst met tabellen

Tabel 1. Personeelsgegevens van de Dienst voor Intellectuele Eigendom.	8
Tabel 2. Geografische spreiding van Belgische octrooiaanvragen over de provincies en regio's. 10	
Tabel 3. Aanvragen voor verlenging van aanvullende beschermingscertificaten (ABC) voor een geneesmiddel voor pediatrisch gebruik.....	13
Tabel 4. Verleende verlengingen van aanvullende beschermingscertificaten (ABC) voor een geneesmiddel voor pediatrisch gebruik.....	13
Tabel 5. Aanvragen en verleningen van Belgische kwekerscertificaten.....	14
Tabel 6. Verleende Belgische kwekerscertificaten	14
Tabel 7. Aanvragen tot herstel na afloop van de termijn	16
Tabel 8. Beslissingen na aanvraag tot herstel	16
Tabel 9. Aanvragen tot inschrijving in het octrooiregister.....	16
Tabel 10. Resultaten examen gemachtigde.....	17
Tabel 11. Ontvangen jaartaksen: nationaal octrooi, ABC, Europees octrooi.....	17
Tabel 12. Ontvangen proceduretaksen (nationaal octrooi).....	18
Tabel 13. Totaal ontvangsten DIE.....	18
Tabel 14. Ontvangsten uit kwekersrechten	18
Tabel 15. Aantal toegangen tot de Payer-functie.....	19
Tabel 16. Aantal betaalopdrachten.....	19
Tabel 17. Totaal aantal toegangen tot de Portfolio-functie	20
Tabel 18. Behandelde vragen over intellectuele eigendom	28
Tabel 19. Aantal events georganiseerd door de DIE.....	29

Voorwoord

Waar de coronapandemie in 2020 een meedogenloze weerslag had op de hele maatschappij, werden in 2021 de gevolgen van de gezondheidscrisis duidelijker zichtbaar, ook in de praktijk van de intellectuele eigendom.

In 2021 bleef het aantal octrooiaanvragen door personen gevestigd in België in dezelfde orde van grootte als in 2020. Ze dienden 799 Belgische octrooiaanvragen in bij de Belgische Dienst voor de Intellectuele Eigendom en 2.485 Europese octrooiaanvragen bij het Europees Octrooibureau. In 2020 waren dat respectievelijk 861 en 2.400 octrooiaanvragen. In 2021 werden in totaal 1.207 Belgische octrooiaanvragen ingediend en werden 1.005 Belgische octrooien verleend.

Daarnaast werden in 2021 46 herstelaanvragen ingediend, dat is dubbel zoveel als in 2020. Zo'n herstelaanvraag kan worden ingediend indien een bepaalde termijn niet werd nageleefd in de procedure van de Dienst. De pandemie, die de octrooihouders en betaalorganen voor organisatorische problemen stelt, is een van de verklaringen voor die sterke stijging.

Op wettelijk vlak werd in 2021 een kader uitgewerkt om de creatieve sector te ondersteunen en de gevolgen van de minderinkomsten door de pandemie te helpen opvangen. Zo werd een bedrag van ongeveer 19 miljoen euro ter beschikking gesteld van auteurs en uitvoerende kunstenaars.

2021 was ook het jaar waarin nieuwe organen werden opgericht in het domein van de intellectuele eigendom. Zo zag het Belgisch Instituut voor Octrooigemachtigden het levenslicht met algemene vergaderingen op 30 september 2021 en 17 december 2021. Daarnaast werd ook de Raad voor het Kwekersrecht, die tot taak heeft de minister van Economie te adviseren over de bescherming van kweekproducten, opgericht. De inaugurele vergadering vond plaats in februari 2021.

Door de gezondheidssituatie gebeurde de interactie met de gebruikers van de Dienst voor het grootste deel via digitale weg. Tegelijk werden talrijke acties georganiseerd om in contact te blijven met de gebruikers van de Dienst.

Ook dit jaarverslag slaat verder de digitale weg in. Zo werd voor het eerst een afzonderlijke promotiepagina gecreëerd, die focust op enkele markante onderwerpen uit 2021. Het doel is om u op een snelle en interactieve manier toegang te geven tot de meest essentiële informatie. En *last but not least*, in 2021 werden meer dan 200 webpagina's van de Dienst dankzij een collectieve inspanning vertaald naar het Engels.

Hoping to be, and to continue to be at your service.

Jérôme Debrulle

Directeur-generaal a.i.

1. De Dienst voor de Intellectuele Eigendom in een oogopslag

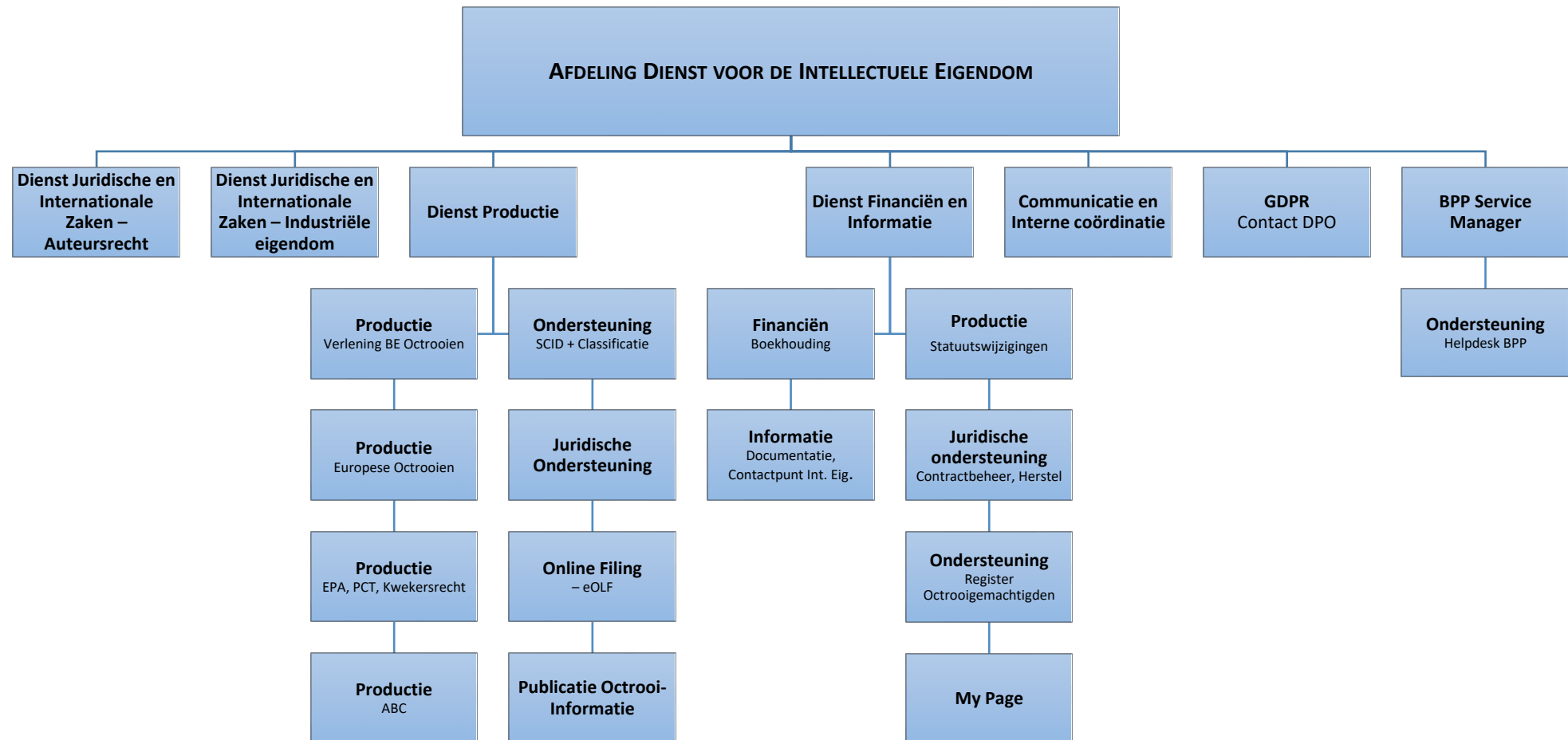
De Dienst voor de Intellectuele Eigendom (DIE) is een onderdeel van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie. In de structuur van de FOD ressorteert de DIE onder de Algemene Directie Economische Reglementering (E3).

De verschillende diensten binnen de DIE worden opgedeeld volgens hun opdrachten en activiteiten:

- productie, financiën en informatie: deze gelijknamige diensten staan onder meer in voor de registratie en de verwerking van de (aanvragen van) industriële eigendomsrechten, sensibilisering en het extern verstrekken van informatie;
- juridische en internationale activiteiten: de DIE ontfermt zich onder meer over het opstellen van wetten en uitvoeringsbesluiten en de vertegenwoordiging van België bij de Europese en internationale instellingen (o.m. de Raad van de Europese Unie, Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom (BOIP), World Intellectual Property Organization (WIPO), Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO) en het Europees Octrooibureau (EPO)).

De Dienst voor de Intellectuele Eigendom ontplooit een aanzienlijk deel van de activiteiten in het kader van structurele partnerschappen, met name op het gebied van het informeren en het sensibiliseren van bedrijven, universitaire onderzoekscentra en IT-projecten. Dat vertaalt zich onder meer in het institutionele forum waarin vertegenwoordigers bijeenkomen van regionale instellingen, belast met de bevordering van innovatie door middel van intellectuele eigendom, evenals vertegenwoordigers van de DIE en samenwerkingsovereenkomsten met het EPO, EUIPO en BOIP. Die partnerschappen bieden tal van voordelen en versterken de kwaliteit van de diensten die aan de gebruikers van IP-systemen worden aangeboden, alsook synergiën op basis van de uitwisseling van expertise, kennis en schaalvoordelen.

Organigram van de DIE op 31 december 2021

Tabel 1. Personeelsgegevens van de Dienst voor Intellectuele Eigendom.
Situatie op 31.12.2021, voltijdsequivalent.

Medewerkers per dienst	Aantal (vte)
Diensten Juridische en Internationale zaken	8
Diensten Productie, Financiën en Informatie	34
Management (adviseur-generaal en adviseurs)	4
Totaal	46

Verdeling per niveau	Aantal (vte)
Niveau A, adviseurs en attachés	22
Niveau B, administratieve experts	10
Niveau C, administratieve assistenten	10
Niveau D, administratieve medewerkers	4
Totaal	46

Bron: FOD Economie.

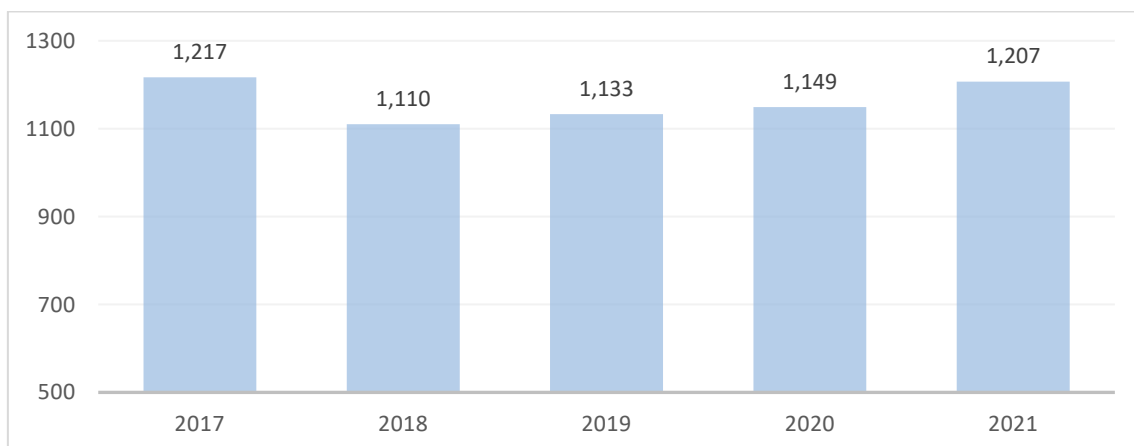
2. De belangrijkste gebeurtenissen van 2021

2.1. Uitvindingsoctrooiën en aanvullende beschermingscertificaten

2.1.1. Belgisch octrooi

Belgische octrooiaanvragen

Grafiek 1. Belgische octrooiaanvragen

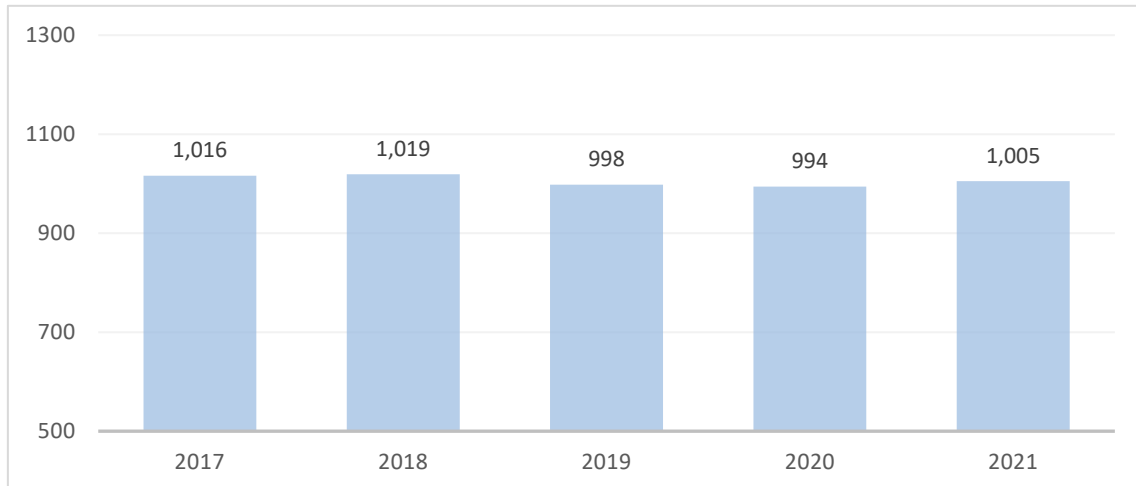
Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

Grafiek 1 toont dat het aantal ingediende Belgische octrooiaanvragen in 2018 daalde met 9 % ten opzichte van 2017. In de jaren 2019 en 2020 steeg het aantal indieningen met ongeveer 2 % per

jaar. Voor 2021 wordt een grotere stijging van 5 % ten opzichte van 2020 vastgesteld. Die stijging is grotendeels toe te schrijven aan de toename van het aantal indieningen uit het buitenland.

Verleende Belgische octrooien

Grafiek 2. Verleende Belgische octrooien

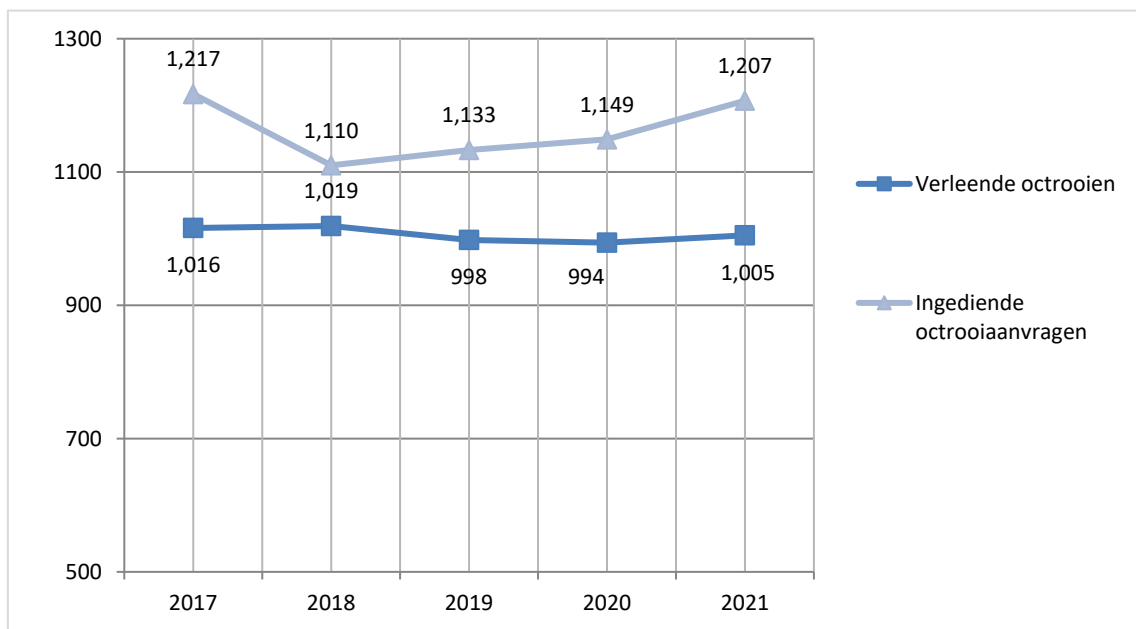

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

Sinds 2017 schommelt het aantal verleende Belgische octrooien rond de duizend per jaar.

Belgische octrooien vs. octrooiaanvragen

Grafiek 3. Belgische octrooien vs. octrooiaanvragen

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

In 2018 ontstond een evenwicht tussen het aantal ingediende Belgische octrooiaanvragen en het aantal verleende Belgische octrooien. Intrekkingen en verwerpingen van octrooiaanvragen verklaren waarom het aantal verleende octrooien lager is dan het aantal ingediende octrooiaanvragen. In 2021 werden 1.005 Belgische octrooien verleend, tegenover 1.207 Belgische octrooiaanvragen die werden ingediend.

Geografische spreiding van Belgische octrooiaanvragen over de provincies en regio's

Tabel 2. Geografische spreiding van Belgische octrooiaanvragen over de provincies en regio's

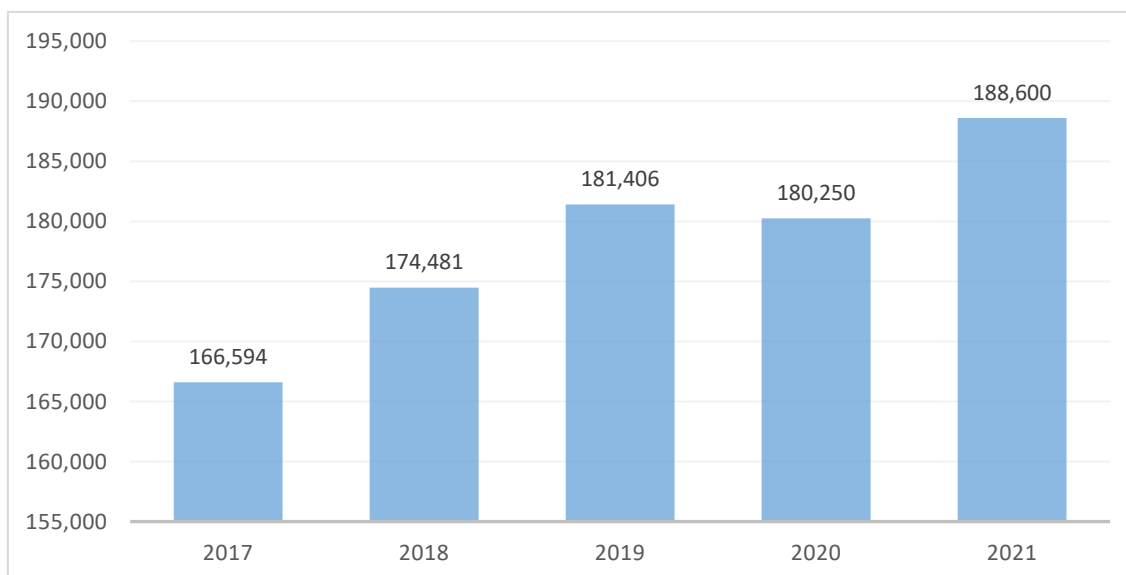
		2018	2019	2020	2021
Vlaanderen	Antwerpen	161	165	166	158
	Limburg	86	86	50	47
	Oost-Vlaanderen	150	154	141	154
	Vlaams-Brabant	53	36	37	40
	West-Vlaanderen	136	202	226	174
Brussel		85	46	57	44
Wallonië	Henegouwen	37	36	55	45
	Luik	111	100	65	86
	Luxemburg	5	2	2	5
	Namen	25	22	22	10
	Waals-Brabant	42	26	38	36

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

2.1.2. Europese octrooien en internationale octrooiaanvragen (PCT)

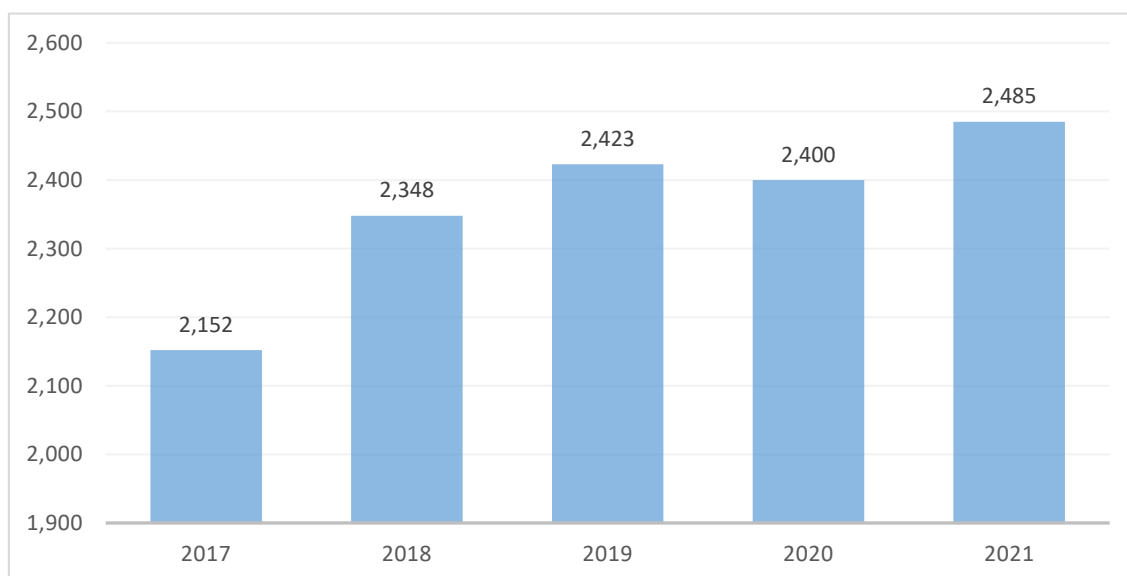
Europese octrooien

Grafiek 4. Totaal van Europese octrooiaanvragen ingediend bij het EPO

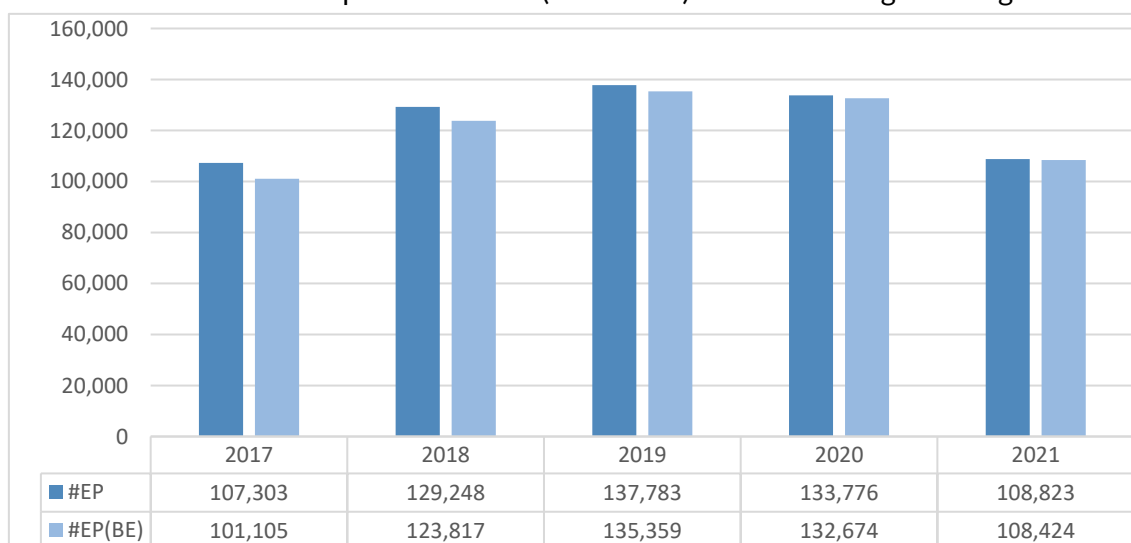
Bron: EPO Patent Index 2021 (release: 05.04.2022).

Grafiek 5. Europese octrooiaanvragen met aanduiding van België, ingediend door Belgische aanvragers bij het EPO

Bron: EPO Patent Index 2021 (release: 05.04.2022).

Grafiek 6. Verleende Europese octrooien (al dan niet) met aanduiding van België

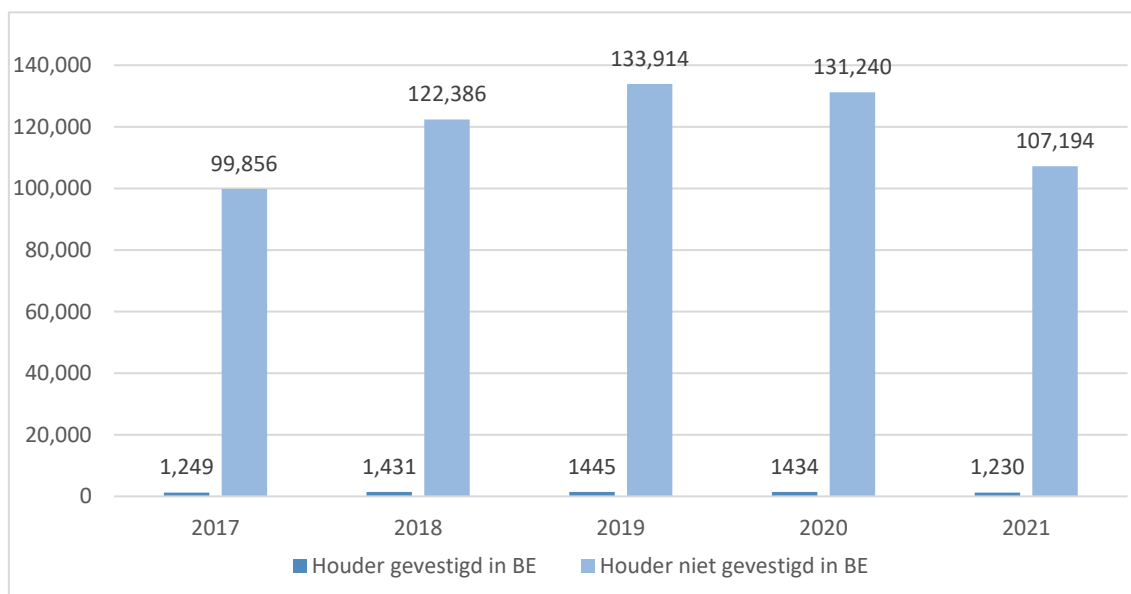
Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

Het aantal Europese octrooien verleend door het Europees Octrooibureau (EPO) kende tussen 2020 en 2021 een daling van bijna 19 %.

Voor het jaar 2020 werd al een lichte daling vastgesteld van het aantal Europese octrooien dat het EPO verleende. Die tendens wordt dus dit jaar voortgezet.

Het percentage verleende Europese octrooien met aanduiding van België daarentegen neemt sinds 2015 voortdurend toe. In 2021 bedroeg dat percentage meer dan 99 % van de Europese octrooien die het EPO verleende.

Grafiek 7. Herkomst houders Europese octrooien (BE en niet-BE)

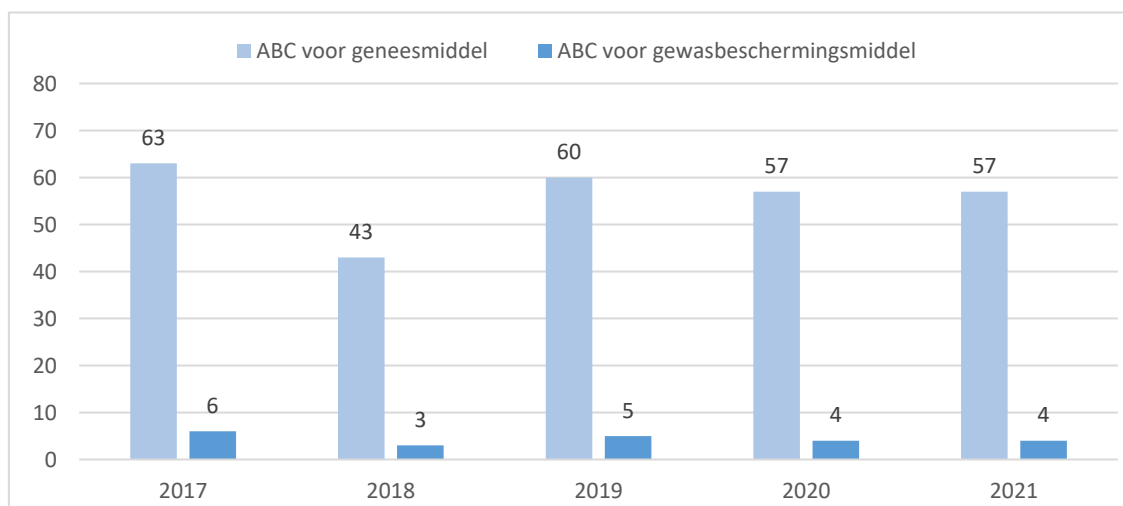

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

In meer dan 98 % van de Europese octrooien (EP) met aanduiding van België verleend in 2021, is de octrooihouder gevestigd in het buitenland. De tendens van de voorbije jaren werd bevestigd.

2.1.3. Aanvullende beschermingscertificaten (ABC)

Grafiek 8. Aanvragen van een Belgisch aanvullend beschermingscertificaat (ABC)

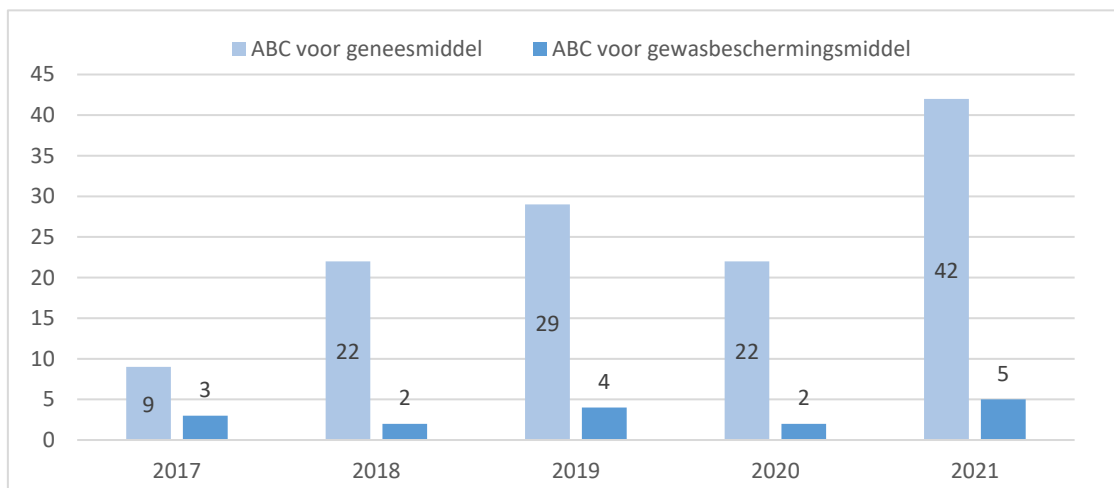

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

In 2021 werden exact evenveel aanvragen voor aanvullende beschermingscertificaten (ABC) ingediend als in 2020, ook de verhouding van het aantal ABC-aanvragen voor geneesmiddelen ten opzichte van het aantal ABC-aanvragen voor gewasbeschermingsmiddelen is identiek aan het voorgaande jaar.

Het aantal ABC-aanvragen schommelde de voorbije jaren rond gemiddeld 60 per jaar. In 2021 had 90 % van het aantal ABC-aanvragen betrekking op een geneesmiddel (93 %), tegenover slechts 7 % voor een gewasbeschermingsmiddel. Die verhouding tussen het aantal ABC-aanvragen voor een geneesmiddel en het aantal ABC-aanvragen voor een gewasbeschermingsmiddel blijft nagenoeg constant tussen 2015 (eerste jaar waarvoor dergelijke statistieken beschikbaar zijn) en 2021.

Grafiek 9. Verleende Belgische aanvullende beschermingscertificaten (ABC)

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

Bij grafiek 9 moet worden gepreciseerd dat Belgische ABC-aanvragen bij de Dienst voor de Intellectuele Eigendom in de eerste plaats behandeld worden volgens de datum van het verstrijken van het overeenkomstig basisoctrooi voor het werkzaam bestanddeel van het geneesmiddel of het gewasbeschermingsmiddel waarvan ze de beschermingsduur verlengen, en dus niet meteen volgens hun indieningsdatum. Daardoor houdt het aantal verleningen van een kwekerscertificaat in een bepaalde periode niet altijd gelijke tred met het aantal aanvragen voor een kwekerscertificaat dat werd ingediend in een bepaalde periode uit het verleden.

Tabel 3. Aanvragen voor verlenging van aanvullende beschermingscertificaten (ABC) voor een geneesmiddel voor pediatrisch gebruik

Jaar	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal verleende verleningen van pediatrische ABC	9	6	10	14	8

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

Tabel 4. Verleende verleningen van aanvullende beschermingscertificaten (ABC) voor een geneesmiddel voor pediatrisch gebruik

Jaar	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal verleende verleningen van pediatrische ABC	8	8	6	7	9

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

Het aantal aanvragen voor verlenging is in 2021 gedaald ten opzichte van 2020. Het aantal pediatrische verleningen is nagenoeg gelijk gebleven.

2.1.4. Instituut voor Octrooigemachtigden

Op 1 december 2020 ging de eerste fase van de hervorming van het beroep van octrooigemachtigde van start, die voorzien was op basis van de wet van 8 juli 2018; de algemene vergadering van het Instituut voor Octrooigemachtigden kwam in het kader daarvan voor het eerst bijeen op 30 september 2021. Tijdens die vergadering werden de voorzitter en de ondervoorzitter van de algemene vergadering verkozen, alsook de leden van de raad en de leden en plaatsvervangende leden van de tuchtcommissie. Er werd bovendien een bedrijfsrevisor aangewezen, een voorstel van jaarbijdrage werd goedgekeurd alsook voorstellen voor het huishoudelijk reglement en gedragsregels. Tijdens een buitengewone vergadering op 17 december

2021 werd een voorstel voor een reglement aangenomen voor de organisatie van periodieke opleidingen. In overleg met de Dienst voor de Intellectuele Eigendom en de regeringscommissaris bij het Instituut ondernemen de organen van het Instituut de nodige stappen om het Instituut volledig operationeel te maken. Op die manier kan de tweede fase van de hervorming van start gaan, die is gepland in de loop van 2022, en die betrekking heeft op de nieuwe procedure voor de toegang tot het beroep voor vrije dienstverrichters, de verzekeringsplicht, de bescherming van de beroepstitel, het beroepsgeheim en het spreekrecht voor hoven en rechtbanken.

2.1.5. Kwekerscertificaten

Tabel 5. Aanvragen en verleningen van Belgische kwekerscertificaten

	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal aanvragen kwekerscertificaat	3	2	2	2	2

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

Tabel 5 toont dat elk jaar slechts een handvol aanvragen voor Belgische kwekerscertificaten wordt ingediend. Reden daarvoor is, dat het overgrote deel van de (al dan niet Belgische) veredelaars die hun plantenras wensen te beschermen, meteen een communautair kwekerscertificaat aanvragen bij het Communautair Bureau voor plantenrassen (CPVO), dat bescherming biedt in meerdere landen, waaronder België. Het is makkelijker en efficiënter om via één enkele procedure een communautaire bescherming te verkrijgen dan om in elk land afzonderlijk de aanvraagprocedure te volgen.

Net zoals in 2020 werden er in 2021 slechts twee aanvragen voor een Belgisch kwekerscertificaat ingediend. Het overgrote deel van de (Belgische) veredelaars vraagt direct een Europees kwekersrecht aan.

Tabel 6. Verleende Belgische kwekerscertificaten

	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal verleende Belgische kwekerscertificaten	1	0	4	6	1

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

De aanvragen voor een Belgisch kwekerscertificaat worden onderworpen aan een wetenschappelijk onderzoek dat naargelang de plantenvariëteit één of meerdere jaren in beslag kan nemen. Bijgevolg houdt het aantal verleningen van een kwekerscertificaat in een bepaalde periode niet altijd gelijke tred met het aantal aanvragen voor een kwekerscertificaat dat ingediend werd in een bepaalde periode uit het verleden.

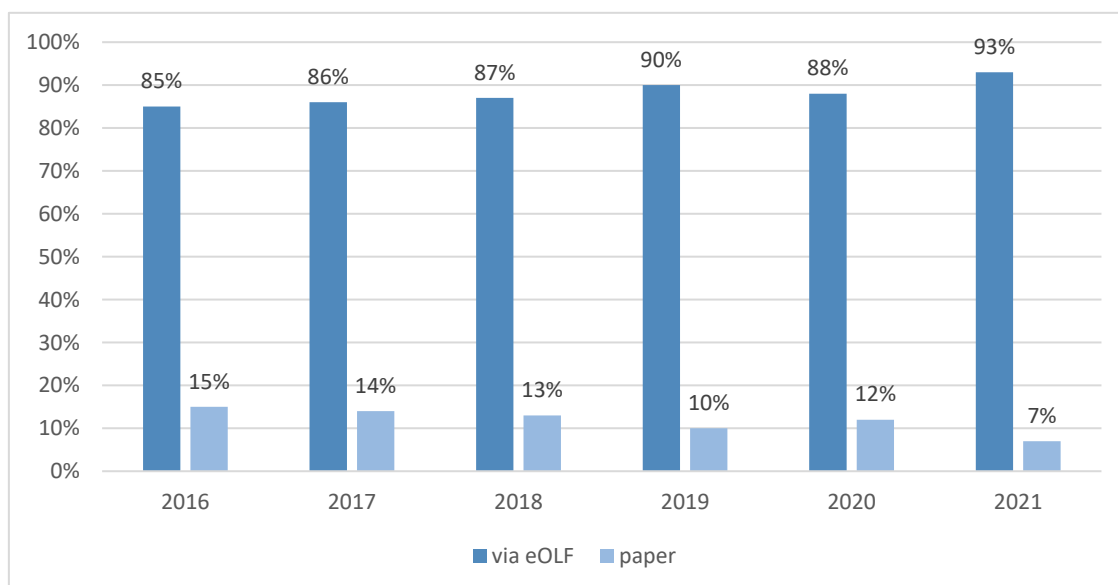
Raad voor het Kwekersrecht

De Raad voor het Kwekersrecht is samengesteld uit experts op het gebied van genetica, botanica, plantenteelt en intellectuele eigendom, en adviseert de minister van Economie over de bescherming van kweekproducten. De Raad startte zijn mandaat met een openingsvergadering in februari 2021. Een tweede vergadering vond plaats in november. Tijdens die bijeenkomsten verkoos de Raad zijn voorzitter en ondervoorzitter, werd het activiteitenprogramma goedgekeurd en werd begonnen met het onderzoek van de modaliteiten van het landbouwersvoorrecht in België.

2.1.6. Elektronische online-indiening (eOLF)

Het gebruik van eOLF in 2021

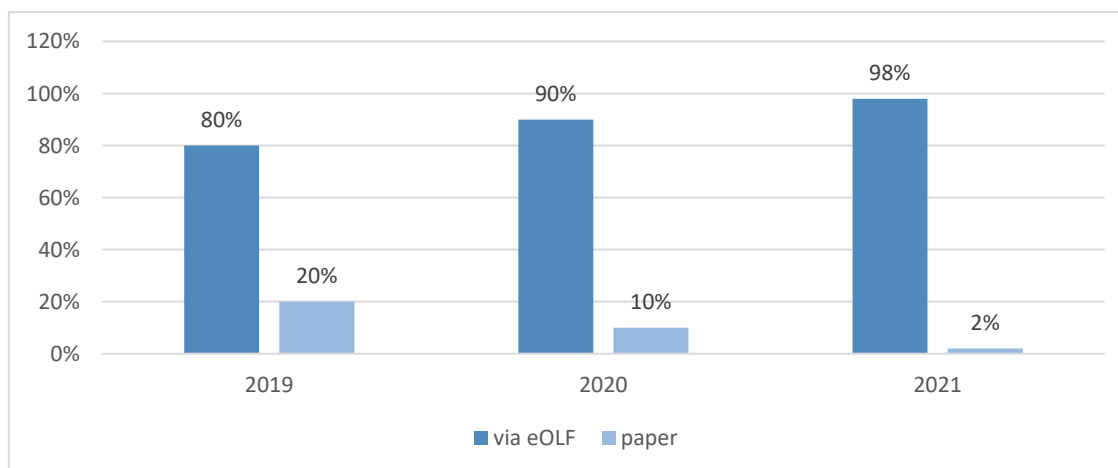
Grafiek 10. Elektronische indiening (eOLF) vs. papieren aanvragen van Belgische octrooien

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

Het percentage van Belgische octrooiaanvragen dat in 2021 elektronisch online werd ingediend, bedraagt 93 %.

Grafiek 11. Elektronische indiening (eOLF) vs. papieren aanvragen van Belgische ABC's

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

Drie jaar na de lancering van de eOLF plug-in voor de elektronische online indiening van een aanvraag voor een Belgisch aanvullend beschermingscertificaat (ABC), wordt die al bij 98 % van de ABC-aanvragen gebruikt.

2.1.7. Activiteiten van de sectie “Register”

Herstelaanvragen

De niet-naleving van bepaalde termijnen in de procedure voor de Dienst voor de Intellectuele Eigendom kan leiden tot het verlies van de rechten van het octrooi of de octrooiaanvraag. Als dat zich voordoet, bestaat de mogelijkheid om die rechten te herstellen via een herstelprocedure. De volgende tabellen bevatten statistieken over de aanvragen en beslissingen in de hersteldossiers die tussen 1 januari 2017 en 31 december 2021 werden genomen.

Tabel 7. Aanvragen tot herstel na afloop van de termijn

	2017	2018	2019	2020	2021
Aanvragen	22	21	21	23	46
Jaartaksen	12	20	20	22	45
Validatie Europese octrooien	8	0	0	0	0
Prioriteit	0	0	1	0	1
Andere	2	1	0	1	0

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

Tabel 8. Beslissingen na aanvraag tot herstel

	2017	2018	2019	2020	2021
Definitieve beslissingen	37	35	10	24	41
Herstel	33	22	7	17	31
Weigering	4	13	3	7	10

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

Wat betreft het resultaat van de aanvragen, wijzen de tabellen het volgende uit:

- In 2021 werden in totaal 46 herstelaanvragen ingediend, dubbel zoveel als de afgelopen jaren. De pandemie, die de octrooihouders en betaalinstanties voor organisatorische problemen stelt, is een van de verklaringen voor die sterke stijging.
- Van de 41 beslissingen die in 2021 werden genomen, werd er 76 % aanvaard: een iets hoger percentage dan in de drie voorgaande jaren.
- Op 31 december 2021 wachtten nog 15 aanvragen op een definitieve beslissing. Van die 15 aanvragen, werd er voor 12 aanvragen reeds een intentie tot weigering gestuurd.

Aanvragen tot inschrijving in het octrooiregister

De volgende tabel geeft een overzicht van het aantal aanvragen per categorie van de afgelopen vijf jaar. De drie meest voorkomende soorten aanvragen zijn: wijziging van eigendom, wijziging van adres en wijziging van gemachtigde. Ook is te zien dat het aantal aanvragen de afgelopen 5 jaar met 30 % is gestegen.

Tabel 9. Aanvragen tot inschrijving in het octrooiregister

	2017	2018	2019	2020	2021
Wijziging van houder	1007	1001	1197	1134	1253
Wijziging van adres	378	483	542	454	441
Wijziging van gemachtigde	259	350	433	450	428
Licentie	23	19	16	27	20
Inpandgeving	11	5	12	14	6
Totaal	1630	1812	2200	2079	2119

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

Let wel: eenzelfde aanvraag tot wijziging kan tientallen octrooien bevatten. Bovendien kan eenzelfde aanvraag bv. zowel een adreswijziging, als een wijziging van gemachtigde bevatten. Het totaal aantal octrooien komt dus niet noodzakelijk overeen met het totaal aantal aanvragen.

Inschrijving in het Belgische register van erkende gemachtigden

Om ingeschreven te worden in het register van erkende octrooigemachtigden, organiseert de Commissie tot erkenning van de gemachtigden jaarlijks een examen octrooirecht. Slagen voor dat examen is een noodzakelijke voorwaarde om erkend te worden als gemachtigde en dus te worden ingeschreven in het Register van erkende gemachtigden.

De onderstaande tabel toont het aantal geslaagden, per jaar waarin het examen werd afgenomen.

Tabel 10. Resultaten examen gemachtigde

	2017	2018	2019	2020	2021
Geslaagde mandatarissen	3	8	13	13	11

Bron: FOD Economie (status: 31.12.2021)

Op vrijdag 31 december 2021 waren 247 gemachtigden ingeschreven in het Belgische register van erkende gemachtigden.

2.1.8. Financiën van de DIE

Octrooien & aanvullende beschermingscertificaten (ABC)

De volgende tabellen geven de ontvangsten weer van de DIE voor de begrotingsjaren 2017 tot en met 2021.

Tabel 11. Ontvangen jaartaksen: nationaal octrooi, ABC, Europees octrooi

In euro.

	2017	2018	2019	2020	2021
Jaartaksen BE (incl. ABC)	680.585,00	706.945,00	771.510,00	809.045,00	864.220,00
Jaartaksen EP	9.928.737,50	9.911.247,50	10.516.010,0	10.889.167,50	11.203.395,00
Aandeel EPO (50 % EP jaartaks)	9.584.937,50	9.557.897,50	10.138.240,0	10.455.677,5	10.810.140,00
Totaal jaartaksen	20.194.260,00	20.176.090,00	21.425.760,00	22.153.890,00	22.877.755,0

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

In vergelijking met 2020 is het totale aantal van betaalde jaarlijkse taksen (voor een Belgisch octrooi en een in België gevalideerd Europees octrooi) met 3,95 % gestegen in 2021, en vergeleken met 2019 is dat aantal met 9,24 % gestegen.

Ontvangen proceduretaken (nationaal octrooi)

Tabel 12. Ontvangen proceduretaken (nationaal octrooi)

In euro.

	2017	2018	2019	2020	2021
Indieningstaks	71.075,00	66.350,00	70.425,00	72.475,00	70.550,00
Voorrangstaks	412,00	1.050,00	650,00	250,00	150,00
Onderzoekstaks	304.800,00	323.700,00	306.594,00	330.300,00	325.200,00
Speciale taks (regularisatie + rectificatie)	4.296,00	4.974,00	3.326,00	8.395,00	6.475,00
Totaal proceduretaken	380.583,00	396.074,00	380.995,00	411.420,00	402.375,00

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

Mede door de afname van het aantal bestelde onderzoeksrapporten, zien we in 2021 een daling van de ontvangsten uit proceduretaken.

Tabel 13. Totaal ontvangsten DIE

In euro.

	2017	2018	2019	2020	2021
Totale ontvangsten	20.728.857,00	20.581.988,00	21.806.755,00	22.565.310,00	23.280.130,00

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

In de periode van 2017 tot 2021 zien we een omzetstijging van bijna 3 miljoen euro, waarschijnlijk als gevolg van (1) de stijging van de jaartaksen met een gemiddelde van 10 % op 01.01.2016, (2) de uitvoering van het Protocol van Londen op 01.01.2017 en (3) de aanzienlijke toename van het aantal BE- en EP-jaartaksen die jaar na jaar worden betaald.

Kwekersrechten

De volgende tabel illustreert de ontvangsten voor de begrotingsjaren 2017 tot en met 2021. Er is een daling van de inkomsten van 2017 tot 2021. Die daling kan worden toegeschreven aan het feit dat Europese bescherming aantrekkelijker wordt bevonden dan nationale bescherming.

Tabel 14. Ontvangsten uit kwekersrechten

In euro.

	2017	2018	2019	2020	2021
Jaartaksen, indieningstaksen en voorrangstaksen	11.495,00	11.954,00	9.914,00	9.320,00	7.979,00

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

MyPage

MyPage is een onlinedienst die een beveiligde elektronische toegang aanbiedt tot de octrooi- en ABC-dossiers in het Benelux Patent Platform (BPP).

Om toegang te krijgen tot MyPage is een smartcard nodig van het Europees Octrooibureau en de bijbehorende pincode. MyPage heeft twee functies: "Payer" en "Portfolio".

1. Met de functie "Payer" (toegang voor betalers), die beschikbaar is voor de octrooigemachtigden, vertegenwoordigers en de betaalagentschappen die een lopende rekening hebben bij de DIE, is het mogelijk om:
 - de status en de jaartaksen van de octrooien en octrooiaanvragen waarvoor ze optreden op te volgen;
 - betaalopdrachten uit te voeren voor hun octrooien;
 - betaalopdrachten uit te voeren voor octrooien, voor rekening van de aanvrager- of houder (eigenaar) van octrooien;
 - de stand van hun lopende rekening te raadplegen.
2. Met de Portfolio-functie kunnen gemachtigden en groepen van gemachtigden de gegevens opvragen over hun octrooiportefeuille, alsook de correspondentie en documenten vervat in de octrooidossiers die ze beheren.

Aantal MyPage "Payer" toegangen:

Het aantal toegangen tot de MyPage Payer-functie neemt constant toe, zoals weergegeven in tabel 15.

Tabel 15. Aantal toegangen tot de Payer-functie

	2018	2019	2020	2021
Aantal toegangen tot de Payer-functie	50	77	96	107

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

Aantal betaalopdrachten via MyPage:

Het aantal betaalopdrachten via MyPage is niet alleen verdrievoudigd tussen 2018 en 2021, maar we stelden eveneens vast, op 31.12.2021, dat de helft van de financiële transacties uitgevoerd werd via MyPage, wat de interesse van de gebruikers aantoont voor de tool. Dat is te danken aan het feit dat de tool sinds 2018 zeer vaak werd aangepast, om zo operationeel mogelijk te worden voor de gebruiker.

Tabel 16. Aantal betaalopdrachten

Aantal betaalopdrachten	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%
MyPage	903	20,85 %	2.347	44,09 %	2.657	49,81 %	2.721	50,49 %
Totaal	4.329		5.323		5.334		5.389	

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

Aantal "portfolio" toegangen:

De Portfolio-functie is beschikbaar sinds 19.10.2020. Op 31.12.2021 werden er 26 Portfolio-toegangen verleend door de DIE.

Tabel 17. Totaal aantal toegangen tot de Portfolio-functie

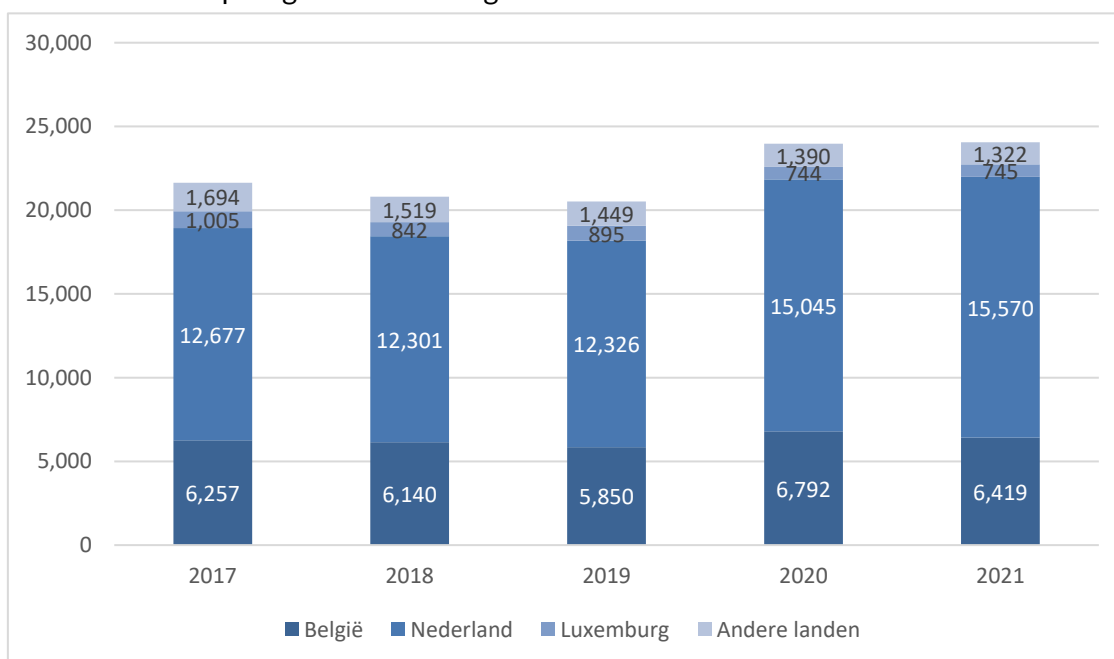
	2020	2021
Totaal aantal toegangen tot de Portfolio-functie	15	26

Bron: Benelux Patent Platform, FOD Economie (status: 31.12.2021).

2.2. Rechten op merken, tekeningen en modellen

2.2.1. Oorsprong van de aanvragen van Benelux-merken

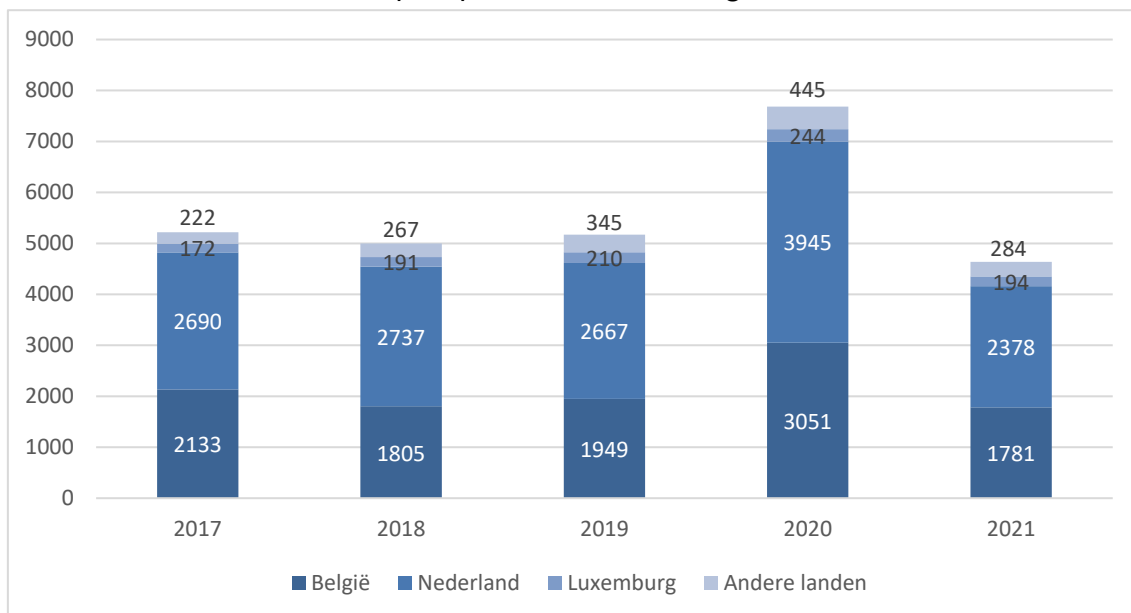
Grafiek 12. Oorsprong van de aanvragen van Benelux-merken 2021

Bron: Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom (BOIP).

2.2.2. Elektronische i-Depots per land van aanvraag

Grafiek 13. Elektronische i-Depots per land van aanvraag 2021

Bron: Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom (BOIP).

De meest recente cijfers over aanvragen voor merken, tekeningen en modellen en i-Depots vindt u terug op [de website van het BOIP](#).

2.3. Auteursrecht en naburige rechten

Ook binnen het domein van het auteursrecht werden in 2021 aanzienlijk veel veranderingen doorgevoerd op nationaal vlak. Die worden hierna beschreven.

2.3.1. Omzetting van de Europese richtlijnen

Auteursrecht in de digitale eengemaakte markt

In 2019 werd de richtlijn inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt goedgekeurd. Die richtlijn behelst een ingrijpende hervorming van het auteursrecht om het aan te passen aan de digitale wereld. De richtlijn omvat onder meer:

- vier nieuwe uitzonderingen in (o.a. voor tekst- en datamining);
- een regeling voor content die niet in de handel beschikbaar is;
- een nieuw naburig recht voor persuitgevers, een nieuwe reglementering bedoeld voor bepaalde onlineplatforms;
- nieuwe regels om auteurs en uitvoerende kunstenaars een billijke vergoeding te waarborgen in de exploitatieovereenkomsten.

De werkzaamheden ter omzetting van die richtlijn zijn in 2019 van start gegaan. Ze werden in 2021 voortgezet en er volgden besprekingen op regeringsniveau. In juni 2021 keurde de ministerraad een wetsontwerp goed, maar vroeg aanvullend advies over sommige punten. Ook in 2022 worden de politieke besprekingen voortgezet. Zodra die besprekingen zijn afgerond, wordt het ontwerp van omzetting aan het federale parlement voorgelegd.

Update richtlijn kabel en satelliet

Zoals aangegeven in ons voorgaande jaarverslag moet er een omzetting gebeuren in Belgisch recht van de richtlijn (EU) 2019/789 die in 2019 werd aangenomen en betrekking heeft op de audiovisuele sector (ze voorziet in nieuwe regels voor de ondersteunende onlinediensten van omroeporganisaties, de doorgifte, de mededeling aan het publiek via directe injectie, en vormt een aanvulling op de vorige richtlijn 93/83/EEG van 1993).

In 2021 werd, na raadpleging van de betrokken milieus, de laatste hand gelegd aan het ontwerp tot omzetting, dat vervolgens in april 2021 door de ministerraad werd goedgekeurd. De tekst kon vervolgens aan de Raad van State voor advies worden voorgelegd; dat advies werd in juni 2021 uitgebracht. Naar aanleiding van de opmerkingen van de Raad van State zijn nog enkele laatste aanpassingen aangebracht, en in november 2021 werd het definitieve omzettingsontwerp door de regering goedgekeurd. Dat werd uiteindelijk vlak voor het einde van het jaar ter stemming voorgelegd aan het parlement.

Het parlementaire proces vindt begin 2022 plaats, waarna de goedgekeurde tekst in werking treedt.

2.3.2. Wetgeving ter ondersteuning van auteurs en kunstenaars omwille van COVID-19

In 2021 werd een steunmaatregel ingevoerd om de gevolgen van de COVID-19-pandemie voor individuele Belgische auteurs en kunstenaars te verzachten. Daarvoor is in totaal circa 19 miljoen euro uitgetrokken. De vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en van naburige rechten waarvan de leden het hardst zijn getroffen door de maatregelen ter bestrijding van COVID-19, werden opgeroepen om de bedragen te verdelen tussen de betrokken auteurs en kunstenaars.

2.4. Onderwerpen die IE in het geheel betreffen

2.4.1. Intellectuele rechten van de medewerkers van de federale overheidsdiensten

In het kader van hun functie genereren federale overheidsambtenaren een grote hoeveelheid diensten die beschermd zijn door intellectuele-eigendomsrechten: databanken, computerprogramma's, informatiebrochures, websites, enz. Tot voor kort was de overdracht van intellectuele-eigendomsrechten aan de federale staat niet uitdrukkelijk geregeld, waardoor twijfel ontstond over de juridische status.

Met het oog daarop heeft de DIE in 2021, in overleg met de FOD BOSA, passende normen opgesteld over de overdracht van intellectuele-eigendomsrechten aan de staat, die in het statuut van het overheidspersoneel moeten worden opgenomen.

Naar aanleiding daarvan werden bij koninklijk besluit van 30 september 2021 nieuwe bepalingen ingevoegd in het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel. Die nieuwe bepalingen moeten de federale staat in staat stellen de intellectuele-eigendomsrechten met betrekking tot immateriële goederen die door werknemers van de federale openbare sector in de uitoefening van hun ambt zijn gecreëerd, op een bepaalde en coherente manier te beheren.

2.4.2. Handhaving van intellectuele-eigendomsrechten: Interministeriële Commissie voor de strijd tegen namaak en piraterij

Met de COVID-19-pandemie zijn namaak en piraterij blijven toenemen, met name op internet, met negatieve gevolgen voor zowel de gezondheid en de veiligheid van consumenten als voor de duurzaamheid van het economische weefsel, dat al zwaar is getroffen door de crisis. Om dat

fenomeen te bestrijden, neemt de Dienst voor de Intellectuele Eigendom actief deel aan de werkzaamheden van de Interministeriële Commissie voor de strijd tegen namaak en piraterij, die tot taak heeft te zorgen voor de coördinatie tussen de verschillende Belgische autoriteiten die bij de bestrijding van namaak betrokken zijn.

2.5. Acties rond communicatie en sensibilisering

2.5.1. Overlegvergadering met de octrooigemachtigden over de toepassing van het Belgische octrooirecht

Jaarlijks nodigt de DIE de Belgische octrooigemachtigden uit om deel te nemen aan een overlegvergadering over de toepassing van het Belgische octrooirecht.

Die bijeenkomst vond plaats op 25 november 2021, in de vorm van een webinar, met de steun van de directie Communicatie van de FOD Economie, en verwelkomde 65 octrooigemachtigden en 12 medewerkers van de Dienst.

De belangrijkste onderwerpen die tijdens dat overleg werden besproken, waren:

- het gebruik van de WIPO Digital Access Service (DAS)
- het verstrekken van voor eensluidend verklaarde afschriften
- de indiening van een Belgische octrooiaanvraag op basis van een in het buitenland onder het militair geheim geplaatste octrooiaanvraag
- de informatie- en sensibiliseringsprojecten van de Dienst inzake IE
- de harmonisatie van de gegevens van de uitvinder
- het Instituut voor Octrooigemachtigden
- de juridische studie over de alternatieve wijzen van geschillenregeling

2.5.2. Synergie met onze partners (gewesten, BOIP, EPO, EUIPO)

IdeeSCAN

Na de lancering van de tool "ideeSCAN" eind 2020 werd een communicatiecampagne, met name via sociale netwerken, gevoerd door de FOD Economie in samenwerking met het Vlaams Agentschap voor Innovatie en Ondernemen (VLAIO) en het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom (BOIP).

Ter herinnering: ideeSCAN bestaat uit een anonieme online vragenlijst, die is gebaseerd op de Belgische en Benelux-wetgeving over intellectuele eigendom. Aan de hand van een reeks eenvoudige vragen, die in slechts 10 minuten kan worden doorlopen, ontvangt de gebruiker kosteloos een overzichtsdocument, dat concrete informatie biedt over intellectuele-eigendomsrechten, op basis van de antwoorden.

Die is beschikbaar in het Nederlands en het Frans.

ThatsIP

ThatsIP is een e-learningplatform dat speciaal is ontwikkeld voor studenten in het hoger onderwijs, maar ook beschikbaar is voor iedereen die meer wil weten over intellectuele eigendom. De tool bevat ook, voor docenten uit het hoger onderwijs, een handleiding met informatie en tips over het gebruik van ThatsIP, waartoe ze via een login toegang krijgen.

In de loop van 2020 werd een Franstalige versie van de tool ontwikkeld (in samenwerking met het BOIP, de SPW Economie, Emploi, Recherche, Sowalfin en Innoviris) en werd in 2021 online geplaatst.

De DIE, die dat aspect beheert, heeft reeds logins toegekend, en in 2022 gaan communicatie-acties op het terrein van start.

E-LEARNING INTELLECTUAL PROPERTY

Deelname aan het programma SME FUND van het EUIPO

In januari 2021 lanceerde het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO) het subsidieprogramma "SME Fund", waardoor Europese kmo's een terugbetaling kunnen aanvragen van 75 % van de kosten van een pre-diagnostische analyse intellectuele eigendom (IP Scan) in de deelnemende lidstaten en/of een vermindering van 50 % van de taksen voor de indiening van merken en modellen.

Sinds april 2021 kunnen Belgische kmo's van die subsidie van 75 % genieten, aangezien de DIE zich heeft aangesloten op de dienst "IP Scan".

Zo werd contact opgenomen met alle kmo's die een aanvraag hadden ingediend bij het EUIPO om te evalueren wat hun behoeften waren en hen in contact te brengen met een aangewezen IE-expert (van een PATLIB-centrum) wiens expertise het best aansloot bij het profiel van de kmo.

PATLIB-netwerk

PATLIB is een door het Europees Octrooibureau (EPO) opgericht Europees netwerk van IE-informatiecentra, die gecoördineerd worden door de nationale diensten (lidstaten van het EPO). In 2021 implementeerde de DIE een nieuwe PATLIB-overeenkomst tussen de FOD Economie en de Belgische centra. Die vernieuwing past in een dynamiek die het EPO op gang heeft gebracht met zijn PATLIB 2.0-project, dat enerzijds tot doel heeft het netwerk een nieuwe impuls te geven en anderzijds de aan ondernemingen, onderzoekers en uitvinders aangeboden diensten verder te verbeteren.

De nieuwe overeenkomsten werden ondertekend door vier centra die al actief zijn in het Belgische netwerk (Centexbel, WTCB, Sirris en UMons) en traden in werking op 1 maart 2021. In september 2021 werd een nieuw centrum opgericht binnen het LiEU-netwerk (Liaison Entreprises Universités), waarin de KTO's, ook bekend als "Service d'interface" of "Service de valorisation" van de zes Franstalige universiteiten zijn samengebracht.

2.5.3. Sensibiliseringscampagne voor boekhouders en accountants

Dit bewustmakingsproject rond intellectuele eigendom werd samen met het BOIP en het Institute for Tax Advisors and Accountants (ITAA) geconcretiseerd in de vorm van artikels (opgesteld door de DIE en het BOIP) over verschillende onderwerpen op het gebied van intellectuele eigendom, gepubliceerd in het tijdschrift "ITAA Actua", een van de communicatiekanalen die het ITAA gebruikt om boekhouders en accountants te informeren.

In totaal werden in de periode van januari tot juli 2021 12 artikels gepubliceerd. De volgende thema's kwamen aan bod:

- intellectuele eigendom, een belangrijke troef voor elk bedrijf
- ondernemingen: een groeihefboom met intellectuele-eigendomsrechten
- voorwaarden voor de geldigheid van intellectuele eigendomsrechten: het merk
- voorwaarden voor de geldigheid van intellectuele eigendomsrechten: het octrooi
- voorwaarden voor de geldigheid van intellectuele eigendomsrechten: tekeningen en modellen

- voorwaarden voor de geldigheid van intellectuele eigendomsrechten: het auteursrecht
- i-Depot: een belangrijk bewijsmiddel voor ideeën en innovaties
- eerste hulp bij het opstellen van contractuele overeenkomsten voor intellectuele eigendomsrechten
- bevordering van innovatie via intellectuele eigendom
- de rol van IE-professionals in het innovatieproces en bij ondernemingsstrategieën
- IE-registers en misleidende facturen
- niet-fiscale overheidssteun voor de bevordering van innovatie

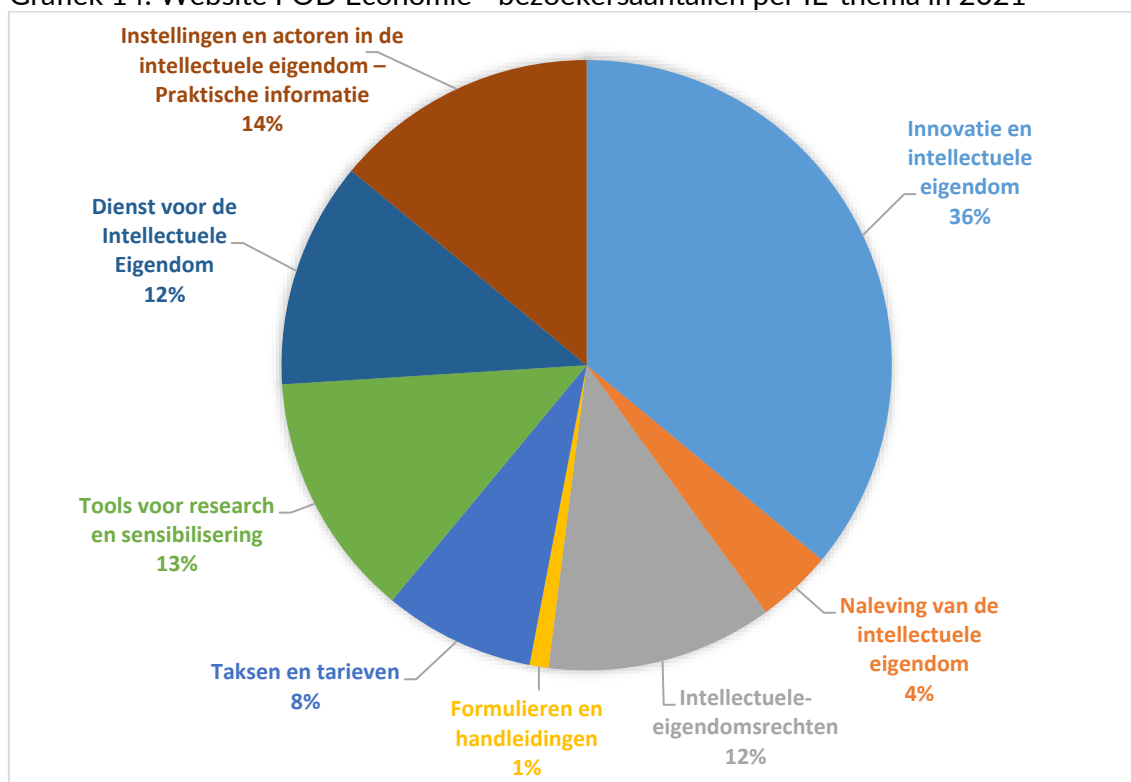
2.5.4. Website van de DIE

De website van de Federale Overheidsdienst Economie vormt voor de bezoekers een waardevolle en quasi onuitputtelijke bron van informatie. De thema's rond intellectuele eigendom beslaan meer dan 200 webpagina's, die 461.089 keer werden bekeken in de loop van 2021.

Tot begin 2021 hadden Engelstalige bezoekers echter geen toegang tot alle details en konden ze slechts een beperkt aantal algemene pagina's raadplegen. In de loop van dit jaar werd daarom aan alle diensten een enorme inspanning gevraagd om ervoor te zorgen dat alle pagina's rond intellectuele eigendom volledig in het Engels beschikbaar waren. Dankzij dat kolossale werk kan de DIE sinds december 2021 met grote trots alle informatie volledig in 3 talen (Nederlands – Frans – Engels) aanbieden.

Hieronder vindt u een overzicht van de bezoekersaantallen voor de verschillende IE-hoofdthema's op de website van de FOD Economie.

Grafiek 14. Website FOD Economie - bezoekersaantallen per IE-thema in 2021

Bron: FOD Economie.

2.5.5. Octrooionderzoeken

Epoque is een platform van octrooidatabanken van het EPO dat medewerkers van de DIE gebruiken voor octrooionderzoeken voorafgaand aan de indiening (buiten de verleningsprocedure). Dergelijke octrooiopzoeken zijn een efficiënte manier om te onderzoeken of een bepaalde uitvinding nieuw is, of reeds tot de “stand van de techniek” (prior art) behoort. Het platform biedt het voordeel dat er complexe onderzoeksstrategieën worden opgebouwd, die op geregelde tijdstippen opnieuw kunnen worden opgevraagd, om zo de resultaten te actualiseren. Verder is het mogelijk om op een snelle manier gegevens tussen de verschillende databanken te vergelijken en op te slaan, maar ook om dubbele resultaten te vermijden. Daarnaast kunnen de tekeningen op een snelle manier worden geanalyseerd in de viewer-functie. Dat biedt het voordeel ten opzichte van de vrije databanken om op een snelle en professionele manier octrooiopzoeken uit te voeren en onze opdrachtgevers daarover te informeren.

Aangezien het gebruik van de octrooidatabanken niet altijd voor de hand ligt en niet voor iedereen toegankelijk is, biedt de DIE de mogelijkheid om via zijn diensten een octrooionderzoek uit te voeren. Die online Epoque-onderzoeken worden, in alle discretie, door het team van de sectie Informatie zelf uitgevoerd. De resultaten worden gebundeld in de vorm van bibliografische informatie over de gevonden octrooi(aanvrag)en. De onderzoeken zijn louter formeel en gebeuren buiten de verleningsprocedure, op verzoek van de aanvrager (voornamelijk gemachtigden). De resultaten daarvan zijn louter informatief voor de aanvrager en hebben geen bindende waarde.

Het aantal verrichte opzoeken bedraagt:

- 281 opzoeken in 2017
- 190 opzoeken in 2018
- 220 opzoeken in 2019
- 174 opzoeken in 2020
- 214 opzoeken in 2021

Net als 2020 was 2021 een bijzonder jaar. Telewerken bleef de norm en na de nodige installaties (via beveiligde lijnen) in 2020, om het Epoque-platform toegankelijk te maken voor de thuiswerkers, kon het opzoekingswerk zonder onderbreking worden uitgevoerd, waardoor het aantal verwerkte dossiers weer op het niveau van 2019 kwam.

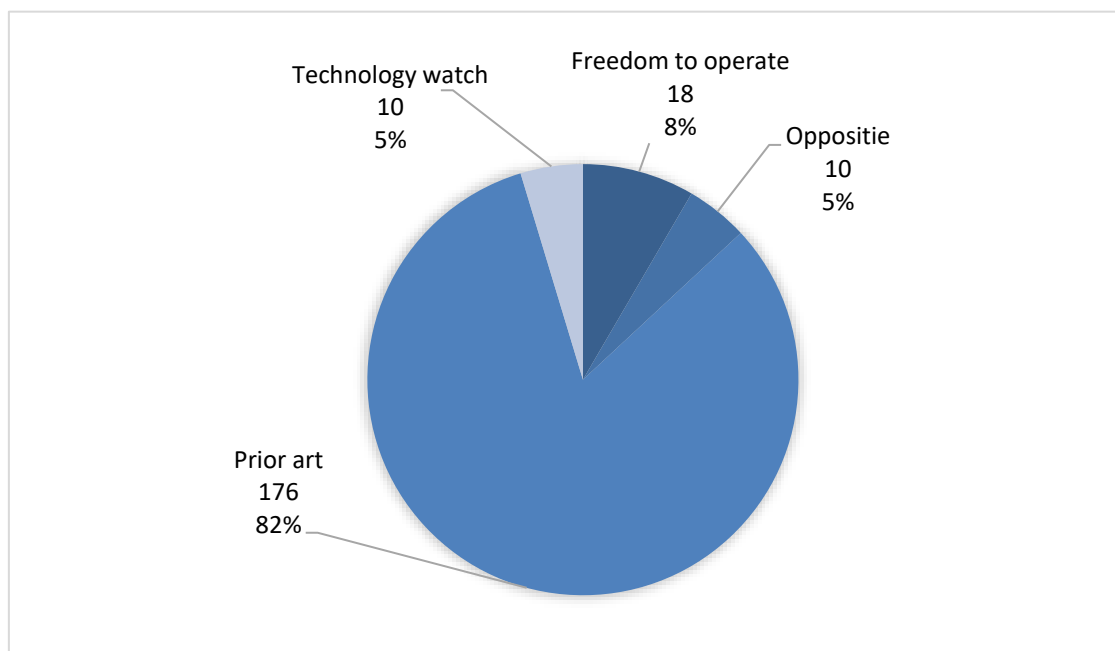
In 2021 blijven de technische domeinen waarbinnen opzoeken werden uitgevoerd, dezelfde als in de voorgaande jaren (wat een indicator kan zijn), namelijk:

- klasse A: menselijke levensbehoeften, zoals landbouwactiviteiten (landbouw, jacht, visserij ...);
 - voedsel; tabak
 - persoonlijke of huishoudelijke artikelen
 - gezondheid; amusement
- klasse B: diverse industriële technieken en vervoer, zoals scheiden, mengen;
 - metaalbewerking
 - drukken; boeken; sierkunst
 - transport of export; microstructuren; nanotechnologie

Grafiek 15 toont de verdeling van de Epoque-aanvragen per type onderzoek. Het valt op dat “vrijheid-van-exploitatie”-opzoeken (freedom to operate) steeds vaker een belangrijke plaats innemen bij de ingediende aanvragen. Die bieden de opdrachtgever de

mogelijkheid om na te gaan of hij met zijn producten inbreuk kan plegen op andermans octrooi, zodat hij bij het op de markt brengen van zijn product zoveel mogelijk risico's kan vermijden. Dergelijke opzoekingen worden veelal gevraagd voor het opstellen van subsidiedossiers door de regionale entiteiten.

Grafiek 15. Zoekopdrachten in Epoque (2021) volgens type

Bron: FOD Economie.

2.5.6. Klantendiensten

Het Contactpunt van de DIE behandelt alle vragen gericht aan de DIE en verleent toegang tot alle informatie die verband houdt met intellectuele eigendom.

Voor de individuele vragen die in de loop van het jaar werden behandeld, wordt het DIE-Contactpunt ondersteund door de twee juridische diensten van de DIE en door het Contact Center van de FOD Economie, dat het eerstelijnscontactpunt is van onze FOD.

Tabel 18 geeft het aantal vragen weer die het Contactpunt van de DIE en de twee juridische diensten van de DIE gezamenlijk hebben behandeld. U vindt er het aantal behandelde vragen (via telefoon en e-mail), verdeeld over de verschillende domeinen van het intellectuele-eigendomsrecht.

Dit jaar werden geen cijfers over het aantal bezoekers opgenomen, aangezien de gebouwen van de FOD niet toegankelijk waren door de gezondheids crisis.

Tabel 18. Behandelde vragen over intellectuele eigendom

Telefonische oproepen	2017	2018	2019	2020	2021
Octrooien	851	797	761	764	555
Merken en modellen	661	448	300	383	278
i-DEPOTS	208	141	79	127	97
Auteursrechten	468	142	147	170	128
Totaal	2188	1528	1287	1444	1058

E-MAILS	2017	2018	2019	2020	2021
Octrooien	759	616	434	438	512
Merken en modellen	243	190	135	180	277
i-DEPOTS	60	31	25	25	32
Auteursrechten	171	195	181	240	305
Totaal	1233	1032	775	883	1126

Bron: FOD Economie.

Samengevat beantwoordde de DIE in 2021 in totaal 2.184 vragen. Contacten via e-mail kregen in alle categorieën de voorkeur boven telefoongesprekken.

Het aantal vragen over intellectuele eigendom die de FOD behandelde, bedraagt in totaal 2.905 (met inbegrip van de individuele vragen die rechtstreeks door het Contact Center van de FOD Economie werden beantwoord).

Ongeacht het communicatiekanaal (per telefoon of per mail), beslaan octrooigerelateerde vragen het grootste aandeel.

2.5.7. Voor eensluidend verklaarde afschriften

Een voor eensluidend verklaard afschrift van de octrooiaanvraag wordt vereist voor het inroepen van een voorrang bij een uitbreiding van de octrooibescherming naar andere landen, of binnen hetzelfde land, maar ook bij het onderhandelen voor licenties, of in geval van een juridisch dispuut. Dat document omvat een officiële kopie van de eerste octrooiaanvraag, zoals die werd ingediend.

Hieronder een overzicht van de afgeleverde voor eensluidend verklaarde afschriften van octrooiaanvragen:

- 934 kopieën in 2017
- 837 kopieën in 2018
- 841 kopieën in 2019
- 698 kopieën in 2020
- 673 kopieën in 2021

In 2020 en 2021 nam het aantal afgeleverde voor eensluidend verklaarde afschriften een flinke duik, wat kan verklaard worden door de coronapandemie.

Voor de administratieve vereenvoudiging en gelet op de ontwikkelingen bij de afgifte van elektronische documenten, worden voor eensluidend verklaarde afschriften sinds 1 december 2021 gratis verstrekt. Dat naar aanleiding van de wijziging, eind 2021, van het koninklijk besluit betreffende het verstrekken, door de Dienst voor de Intellectuele Eigendom, van documenten en informatie inzake industriële eigendom.

2.5.8. Evenementen

Zoals elk jaar heeft de DIE informatie- en sensibiliseringsactiviteiten georganiseerd en/of daaraan actief deelgenomen.

Tabel 19. Aantal events georganiseerd door de DIE

	2017	2018	2019	2020	2021
Sensibilisering / Informatiesessies	2	4	5	7	12
Organisatie van seminars en webinars binnen de FOD Economie	1	2	1	2	4
Zitdagen	16	15	12	11	14
Salon	0	0	1	0	0

Bron: FOD Economie.

Sensibilisering en opleidingen

Het doelpubliek tijdens de opleidingen en informatiesessies is doorgaans vrij divers. Onderstaand overzicht schetst een beeld van de types opleidingen die de afgelopen 5 jaar zijn georganiseerd:

- opleidingen voor studenten: sensibilisering over IER van toekomstige ondernemers; het gebruik van vrije octrooidatabanken; werken met bibliografische octrooidata
- opleidingen Espacenet “beginners” en “gevorderden” voor een ruimer publiek
- sensibilisering voor de verschillende intellectuele-eigendomsrechten voor kmo's

Webinars

Webinar RFC (Request For Change)

In de loop van oktober 2021 werden twee webinars gehouden (een in het Frans en een in het Nederlands) met in totaal 110 deelnemers, rond het thema van de aanvragen tot inschrijving in het register. Het doel van die webinars was niet alleen om de gemachtigden en paralegals te informeren over de organisatie van de sectie Register die die aanvragen behandelt, maar ook om de wettelijke regels en voorwaarden voor de indiening en validering van de verschillende wijzigingsaanvragen op te frissen.

Webinar IPforYOU

Op 13 december 2021 organiseerde de DIE, in samenwerking met EUIPO en BOIP, twee webinars (een in het Frans en een in het Nederlands) voor een publiek van IE-specialisten in het kader van de "IPforYOU"-acties.

Experten (onder meer van het EUIPO en het BOIP) gaven er presentaties van initiatieven voor IP-professionals, met de nadruk op initiatieven die relevant zijn voor kleine en middelgrote ondernemingen en startups.

De hoofdthema's waren:

- bewijs van gebruik
- bekendheid van oudere merken: voorbeelden uit de rechtspraak
- alternatieve wijzen van geschillenbeslechting/conflicten en IE

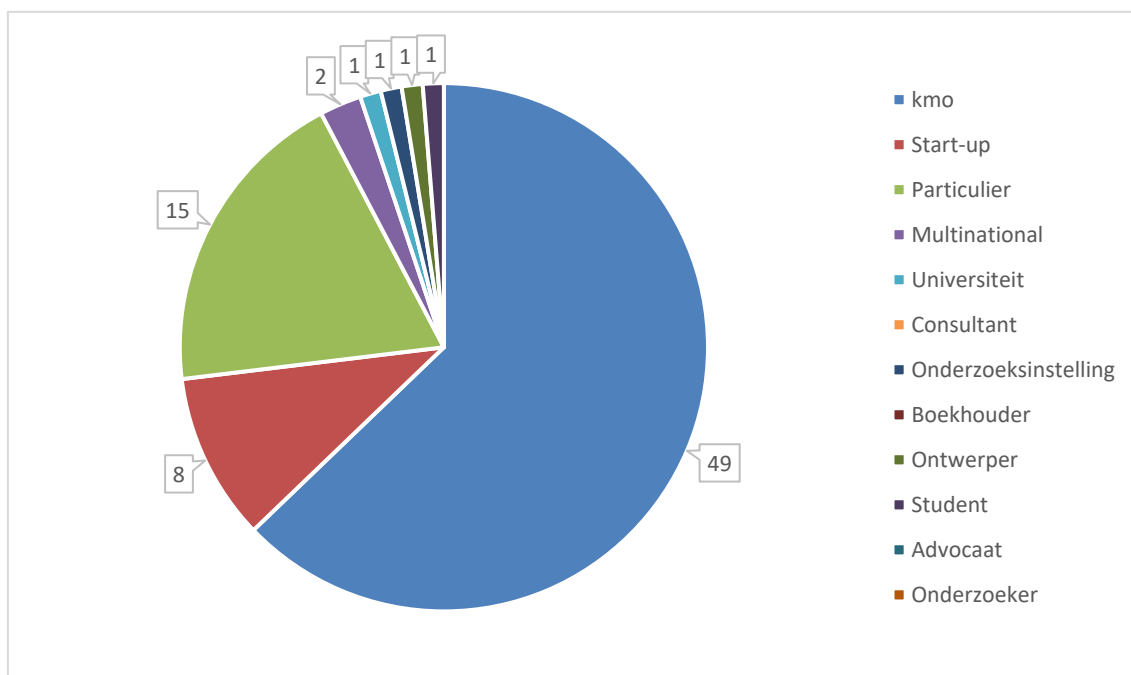
Het webinar werd gevolgd door 87 deelnemers.

Zitdagen

In samenwerking met regionale partners worden regelmatig IE-zitdagen georganiseerd waar deelnemers (kmo's, starters, studenten, enz.) het advies van de deskundigen van de DIE kunnen inwinnen over de bescherming van IE-rechten.

Die zitdagen, 14 in totaal, werden uitsluitend online georganiseerd, via videoconferenties, met de steun van VLAIO in Vlaanderen en UCM, UMONS en Azimut in Wallonië.

Grafiek 16. Deelnemers aan zitdagen van de DIE

Bron: FOD Economie.

Opvallend veel deelnemers tijdens die ontmoetingen met onze octrooiexperten waren actief binnen de technische disciplines “transport en voertuigen”, “software en A.I.” en “bouw”.

Top vijf vragen:

1. Hoe groot is de “octrooieerbaarheid” van het idee?
2. Welke procedures moeten er worden gevolgd om een octrooi te bekomen?
3. Wat zijn de kosten van een octrooiaanvraag?
4. Hoe kan ik nagaan of een uitvinding al door een derde partij wordt beschermd?
5. Wat zijn de voorwaarden voor het indienen van een octrooiaanvraag?

3. Samenwerking met EPO en EUIPO

3.1. EPO

In november sloot de Dienst voor de Intellectuele Eigendom een samenwerkingsakkoord met het Europees Octrooibureau. Dat akkoord past in de context van de totstandbrenging van een samenwerkingsbeleid tussen de nationale octrooibureaus van de EPO-lidstaten. De activiteiten die in het kader van die samenwerking worden ontwikkeld, zijn gericht op het versterken van de expertise van de nationale bureaus en het bevorderen van een convergentie van de praktijken van die bureaus, in het belang van de gebruikers van het octrooisysteem.

3.2. EUIPO

Het EUIPO werkt samen met de centrale bureaus voor intellectuele eigendom van de lidstaten en met het BOIP, met het oog op de convergentie van praktijken en instrumenten op het gebied van merken, tekeningen en modellen. Dat gebeurt via een aantal "European Cooperation Projects" (ECPs) waarbinnen wordt samengewerkt rond een specifiek thema. In 2021 sloot de DIE voor het eerst een samenwerkingsakkoord met het EUIPO, om te kunnen deelnemen aan ECP6. Dat samenwerkingsproject heeft de ondersteuning van kmo's op het vlak van informatie en toegang tot alle intellectuele-eigendomsrechten tot doel. In het kader van de PCT6 nam de DIE deel aan werkgroepen die activiteiten en diensten voor kmo's ontwikkelen. In diezelfde context heeft de DIE ook het SME Fund in België gepromoot, en een bijdrage ontvangen van het EUIPO voor de opstelling van een praktische gids over de alternatieve wijzen van geschillenbeslechting en voor de bijwerking van de praktische gids voor contracten en contractuele clausules over intellectueel eigendomsrecht. Aan het eind van het jaar werd onderhandeld over een nieuw samenwerkingsakkoord voor 2022.

4. Hoe met ons communiceren

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Dienst voor de Intellectuele Eigendom

Vooruitgangstraat 50

1210 Brussel

België

Tel.: +32 800 120 33 (Contact Center, gratis vanuit België)

Fax: +32 800 120 57

E-mail: info.eco@economie.fgov.be

Internet: <https://economie.fgov.be/nl/themas/intellectuele-eigendom>

Lijst van afkortingen

ABC	Aanvullend beschermingscertificaat
Benelux	België, Nederland en Luxemburg
BOIP	Benelux Bureau voor de Intellectuele Eigendom
CPVO	Community Plant Variety Office
DIE	Dienst voor de Intellectuele Eigendom
eOLF	elektronische online-indiening
EPA	Europese octrooiaanvragen
EPO	Europees Octrooibureau
EU	Europese Unie
EUIPO	European Union Intellectual Property office
FOD	Federale Overheidsdienst
KBO	Kruispuntbank van Ondernemingen
PATLIB	Patent Library
PCT	Patent Cooperation Treaty
PlayRight	Vereniging voor de inning, verdeling en verdediging van de rechten van vertolkende en uitvoerende kunstenaars
Sabam	Belgische vereniging van auteurs, componisten en uitgevers
Simim	Maatschappij voor de muziekindustrie
SPW	Service Publique de Wallonie
UPP	Unitary Patent Protection
vte	Voltijdsequivalent
WER	Wetboek economisch recht
WIPO	Wereldorganisatie voor de Intellectuele Eigendom

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnummer: 0314.595.348
economie.fgov.be